

Ishaja vsaki dan

Tudi ob nedeljah in praznikih od 5. uri, ob ponedeljkih od 9. uri zjutraj.

Pesamične številke se prodajajo po 3 novč (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, Št. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.

Cene oglašev se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke 2 1/2 mm): za trgovinske in obrtne oglaš po 20 stot., za ovrtnice, zahvale, poslanice, oglaš denarnih zavodov po 50 stot. Za oglaš v tekstu lista do 5 vrst K 20, vsaka nadaljnj vrsta K 2. Mali oglaš po 3 st. beseda, najmanj pa po 40 stot. — Oglaš sprejema inšerlatni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glavilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vsa leta 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglaš in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Naradni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

TELEFON števil. 1157.

Ostanejo -- intransigentni!

Prepotenti coi deboli e deboli coi prepotenti.

II.

Dr. Venezian je govoril o „hudih časih“: o atentatih na italijanstvo dežele in na avtonomijo mesta tržaškega.

Morda bi bilo vabljivo, da bi se tu pogledali v razmišljanje, da-li je bil odredbi — in na to je mislil dr. Venezian —, s katero je vlada odvzela tržaški občini takozvani prenešen delokrog res le namen objestnega krčenja občinske avtonomije: da-li je ta odredba došla res le iz zlohotnosti in nenaklonjenosti do mestne občine in nje — italijanstva? Ali pa ni imela vlada po zakonu pravico v to, a po svojem poklicu čuvarice izvestnih interesov morda tudi dolžnost, ki se jej ni smela odtegniti?!

Pa pustimo na strani ta interesentna vprašanja in verujmo gospodu dr. Venezianu, da so za tržaško mesto res nastopili hudi časi in vlada res stoji sovražno nasproti italijanstvu mesta.

Sedaj pa roko na srce, spoštovani gospod Venezian, in odgovorite po duši: se-li čuti italijanska liberalna stranka brez krivice na tem, da je tako prišlo?! Časi so „hudi“ za italijansko liberalno stranko, ker se mora danes boriti na dve, prav za prav na tri fronte: proti vladi, proti nemštvu, ki je povsod, in proti nam Slovencem. Ali proti nam ne zato, ker smo mi morda v kakih zvezah z vlado, ampak zato, ker mi moramo braniti svojo kožo pred stranko, ki jo vodi dr. Venezian. Da se je ta stranka znala povspeti vsaj do neke stopinje pravičnosti in tolerancije do svojih sodeželanov slovenske narodnosti, danes bi bili „gotovo“ drugačni „časi“ zanje, nego so. Mesto da imajo Italijani — kakor je nekako dal razumeti dr. Venezian — tri fronte proti sebi, imeli bi lahko le dve fronti proti sebi, a tretjo, slovensko, na svoji strani kakor zaveznike! O da, potem bi bili „časi“ precej drugačni.

Ali mi moremo še nekaj drugega očitati italijanski gospodovalni stranki. Gospod dr. Venezian se je v svojem govoru ponašal z intransigenco svoje stranke ter je prisezal, da ista nikakor ne odneha od te intransigence. Nam pa sili v pero kočljivo vprašanje, da-li je ta stranka res vsikdar intransigentna in — na vse strani?! Ne — ni bila! Proti nam, Slovanom, v Primorju, da, ali tam' gori na Dunaju in nasproti mogotcem je prav ista stranka, ki jo vodi dr. Venezian vsikdar rada transigirala: krivila je hrbitišča pred Nemci in neprestano je iskala stikov z vsemi kljukami na vratih v ministerskih palačah. Vsaki hip smo morali

poslušati, kako so zastopniki te stranke v parlamentu jokavo govorili in prosili — nemške in vladine podpore, nasproti nam Slovanom, ki jim vendar nečemo skriviti niti jednega lasu! In če so ti italijanski zastopniki včasih malce zagromeli, se ni nikdo menil za to, ker so vedeli vsi, da je ta grom sličen onemu, ki ga delajo — v teatru za kulisami. Gospoda od italijanske liberalne stranke so se — če je bilo treba — tudi poniževali in kompromitirali dostojanstvo svoje, da so le mogli biti intransigentni — nasproti nam.

Nedolgo temu je prinesel trentinski list „Alto Adige“ članek, v katerem je očitati vladi, da je prepotente coi deboli e deboli coi prepotenti! Prepotentna s šibkimi in šibka nasproti prepotentnim — taka je bila vedno italijansko-liberalna stranka tržaška. Pred mogotci na Dunaju in silovitim nemštvom se je krivila in upogibala, nasproti nam Slovencem, nasproti siromakom, potiskanim od vseh strani: od vlade in od nemštva, pa ni poznala nikdar ne kraja ne meje v svoji vojevitosti! To je že tako karakteristikon bitij, ki so nagnjena k nasilju: trda so proti šibkejšim, mehka kakor testo nasproti močnejšim. In to tem mehkeja, čim bolj hočejo pritiskati na šibkeje.

„Alto Adige“ je pisal sodbo o avstrijski vladi, a je ob enem pisal sodbo, kakor si je veljavneje ne moremo misliti, o — italijanski liberalni stranki v Trstu.

Resna beseda našim Dolenjskim poslancem.

(Dopis z Dolenjske.)

I.

Zastopniki naroda na Dolenjskem! Zopet ste zbrani, da na merodajnem mestu zastopate interese svojih volilcev, svojega naroda. Bojujete boj za preosnovo volilne reforme, temeljni boj narodovih pravic. Gotovo je ta boj tudi za Dolenjsko eminentne politične in socialne važnosti. In če bi bil danes moj namen govoriti o naših političnih in socialnih razmerah, gotovo bi došel do take razprave le preko praga razprave o volilni reformi. Toda moj namen mora iti danes mimo tega praga in replicirati mi je na vaš naslov le odmev glasnega klika, ki že leta in leta bije in trka na duri našega, na robu pogina nahajajočega se, le na bilki zadnjih upov v boljšo bodočnost države se narodnogospodarskega vprašanja: boj za obstanek naroda na Dolenjskem.

Zastopniki naroda! Vso čast Vam! Vi bejuate ljut pravičen boj za ljudstva temeljne pravice: mislite pa li tudi o tem, komu izročite vspehe svoje zmage — ali narodu na

Dolenjskem ali tujcu?! Ozrite se po naši Dolenjski! Cele vasi kakor izumrle, opustošene! Kje je življenje teh nekdanjih cvetočih vasi? Glejte! Tam po širnem svetu se klati dolenjski trpin: delavec, prostak kmet — kmet — masa ljudstva. Razkropljeni so kakor Kajnovi sinovi po vseh delih sveta, boreči se v boju za obstanek. Naše najboljše moči izkrevavejajo v verigah suženstva tam v daljni tujini! In koliko zmed njih je že bilo, in jih je še danes, ki v tem suženstvu zatajujejo svojo lastno kri, svojo lastno zemljo! Izgubljeni so za vedno za procvit slovenske domovine.

In kjer je — nasprotno tem vsem — polno življenja, pogledajte, kakšno življenje je to?! Sestrjani, umazani, posuroveli otroci brez očeta, brez matere, izdelane, siromašne žene brez mož, rodovitna tla polja, travnikov: zapuščena, neobdelana, ali le zanemareno obdelana. Vprašajte, kje je ta, ali oni kmet, kje delavec? Odgovor Vam je povsod isti. V Ameriki ali „na Praizovskem“. Pridite na kolodvor ob Dolenjski železnici in oglejte si dan na dan, leto na leto te pretresljive prizore, ko zapuščena mož žena, oče svoje otroke in — slovenski narod svojo rodno majko: slovensko domovino.

In kakor morje vali svoje valove, tako valita pomanjkanje in beda na Dolenjskem svoje otroke daleč, venkaj daleč z negotovimi upi za negotovimi cilji v širno in daljno tujino. In od vseh teh: koliko se jih vrača v domovino? In če se, koliko se jih vrača kakor Dolenjci?!

Če bi danes napravili pravilno ljudsko štetje, številke tega bi nam povedale, da prvi Dolenjski rod je že zdavno izumrl, izkrevnel daleč preko mej rodne zemlje. Kar danes tu srečavaš, je le zmes znošena z vsega kranjskega in drugih dežela. Malo je še dolenjskih krajev s pristnimi Dolenjci! In tudi ti drže že palico v roki, le negotovi so še, ali naj jim bo ta palica popotna, ali palica — beraška? In če gre to še par let tako naprej, gospodje poslanci, zna se Vam zgoditi da boste pač zastopniki svojih volilcev, ali ne več zastopniki svojega dolenjskega naroda. Predaloč bi me zaneslo z normalnega tira današnje razprave, ako bi na tem mestu po zgodovini minulosti iskal vzrokov tem tužnim našim razmeram. Ostanimo v sedanjosti. Kakor je boj za volilno reformo nujno potreben, tako je tudi neovrženo dejstvo, da trpe najvitalnejši, najnujnejši interesi našega dolenjskega gospodarskega vprašanja. Izlasti v zadnjem času potopila jih je popolnoma ta, v ostudno strankarstvo prešla borba za volilno preosnovo...

Gospodje dolenjski poslanci! Nadaljujte ta boj za temeljne pravice naroda po vesti

in prepričanju, ali ne pozabite v tem boju in ne puščajte popolnoma v nemar tudi naših gospodarskih interesov, ki že davno čakajo nujne rešitve. Če hočete, da se ohrani naša divna dolenjska svojemu narodu slovenskemu, treba je še pred izbojevanjem volilne reforme na Kranjskem nekaj odločilnega storiti na polju gospodarskih vprašanj. Pred vsem je zastaviti jez morju izseljevanja za vse Dolenjsko. In ko gradite ta jez, ne dajte se varati od Gautschevih sladkih besed. Ne besed, ne praznih obljub, ampak zahtevajte od njega od centralne in deželne vlade: dejstev, suhih realnih dejanj! V drugi vrsti rešite nam Belokrajino! Izposlujte jej že dolgo, dolgo vrst let na papirju obstoječo Belokrajinsko železnico! Z njo rešite ne samo Belokrajino gotovega propada, marveč ob enem tudi vso Dolenjsko. O tem bomo še govorili.

Avstrijska poslanska zbornica.

(Brzjavno poročilo.)

Dunaj 27. Predsednik grof Vetter je otvoril sejo ob 11. uri 10 minut. Med doslimi vlogami se nahajajo že napovedani nujni predlogi vsenemcev glede ogrskega vprašanja. Po prečitanih doslih vlogah je ob splošnem iznenadenju ustal ministerski predsednik baron Gautsch, da odgovori na različne interpelacije, stavljene v zadnji seji, o razmerah na Ogrskem.

Ministerski predsednik je izjavil: Na seji visoke zbornice od 24. aprila so gg. posl. Prašek, Stransky, Kramar in tovariši, nadalje gg. posl. Gross, Derschatta, Pescha in tovariši ter g. posl. Gessmann in tovariši stavili na-me vprašanja, ki imajo za predmet najnoveje politične dogodke na Ogrskem. Na to mi je čast odgovoriti nastopno: Imenovanje nove kr. ogrske vlade je notranja stvar ogrske države. (Živahen ugovor in mekljici pri vsenemcih. Protiklici: To je vendar umevno samo ob sebi!) na katero ne more seveda avstrijska vlada ineti nikakega vpliva in do katere ne more zavzeti tudi nobenega stališča. (Ponovni klici pri vsenemcih: Tako? Tako?) Ako so po novi vladi prišle ustavne naprave v ogrskem kraljestvu zopet do veljave, tedaj je to za vsacega konstitucionalno mislečega patrijota le vesel dogodek. Avstrijska vlada je izključno le dolžna paziti, da se ne izvrši nikaka sprememba v skupnih ustanovah, izhajajočih iz obostranskih nagodbenih zakonov, s katero bi bili oškodovani posebni avstrijski interesi. Na nobeno stran niso pa te skrbi opravičene.

Posl. Iro: „Kaj pravijo k temu ogrski ministri?“

Ministerski predsednik: Kr. ogrska vlada je pristala na to, da se vprašanje poveljstvenega in službenega jezika skupne armade popolnoma izloči, nadalje odobri ogrski državni

proti Gorjanskemu. — Je-li še z svojo vojsko na Usori?

— Doslej nisem čul ničesar da bi se bil maknil od tam — je odgovoril Gorjanski.

— Čakal ga bom tu še kak dan — saj nam je tu lepo — je rekel kralj Šišman smeja se — in ako ne pride, pojdemo mi k njemu v goste... Ha, moj dobri zaveznik Dabiša... se je smejal kralj z veliko škodoželjnostjo.

— Grozno je nasel! se je vmešal svetnik Ivan Gorjanski.

— Ali ni? Nadejam se, da homo odslej živeli v večni ljubezni... se je šalil kralj na račun nesreče kralja Dabiše.

— Lahko bi prišli na konec s kraljem Dabišo...! se je oglasil sedaj Nikola Gorjanski. — Dabiša je slabo orodje v rokah svojih velikašev. Lahko se daja zavesti, a potem neumno drvi v pogubo, dokler ne udari z glavo ob steno. Potem se zopet spametuje in ostal bi pameten do groba, ali — velikaši so mu ob strani, oni ga mamijo, da, oni delajo na svojo roko, ne da bi njega niti vprašali. To najbolj vidimo sedaj. Na Usori leži kraljevska vojska Dabišina, ki jo je on zbral. V Dalmaciji pa se je utaboril pri Kninu Dabišin ban Vuk Vukčić z vojsko ki so mu jo poslali brat njegov Hrvoja, vojvoda Sandalj, in knez Pavel Radinović. Če bi se tudi kralj Dabiša pokoril tvoji vlasti, svetli vladar, dvomim da bi bosanski velikaši to storili. (Pride še.)

PODLISTEK.

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoa. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomić.

Prevel M. C. Š.

Še istega dne pred zahodom solca je došel kralj Šišman z vso svojo vojsko pod Dobor. V vojski je bilo pešcev, a še več konjenice, lahkega in težkega orožja. V Šišmanovem spremstvu so bili mnogostevilni velikaši ogrski in dostojanstveniki in med drugimi tudi upravitelj Nikola Kanižaj in brat mu Stjepan, dvorski vratar, zatem ban hrvatski Nikola Gorjanski in brat mu svetnik Ivan Gorjanski. Po kraljevi želji je zapovedal vojski Nikola Gorjanski.

Ko je kralj videl, da so se ligasi umaknili pred njegovo silo, zapustivši prazno taborišče in prazno trdnjavo, je zapovedal takoj, da naj lahka konjica zasleduje begunca, brata Horvata.

— Živa ali mrtva ju moram dobiti v roke! je rekel kralj Nikoli Gorjanskemu in ta je razposlal na vse strani oddelke lahke konjice, da iščejo sled bana Ivanisa in njegovih.

Jedni so preplavili Bosno, meneči, da sta se Horvata odločila za beg proti Bosni;

drugi so se potisnili po dolini Bosne, misleči, da sta Horvata hitela iskati zavetja v taboru kralja Dabiše; drugi oddelki pa so udarili proti planini Vučjaku, sodeči, da za begunce ni nikjer več varnosti, nego v neprehodnih klancih in soteskah te velike planine.

Lov je bil na vse strani kakor na divjo zver.

Mej tem se je vojska Šišmana utaborila na širokem polju pod Doborom, podolgoma ob reki Bosni. V središču taborišča je bil razpet kraljev šator iz baržuna, a okolo njega se je belilo šatorje povsod naokrog kakor razburkano peneče se morje. Bil je prekrasen poleten večer. Polni mesec se je vzvil na nebo in je jadral med sivkastimi, zračnimi se oblaki. V Šišmanovem taboru je vladalo veliko veselje. Zbral je okolo sebe velikaše svoje in dostojanstvenike, da se žnjimi v družbi veseli na nenačajanem vspehu današnjega dne.

Ognjeno pečusko vino točilo se je v srebrne vrče, a gospoda so ob tem šumeli in veselili se, kakor da so na svatbi.

— Ali nam ni Bog milostljiv, gospoda velikaši? se je pošalil kralj dobre volje. — Mesto sovražnikov krvi točimo danes domače naše vino.

— Na zdravje tvojega veličanstva je vskliknil upravitelj Nikola Kanižaj.

— V pogubo neprijateljev tvojih! je pristavil brat njegov Stjepan.

— Hvala gospoda! je trknil kralj Šiš-

nam s Kanižajema. Ej, ban Nikola, zakaj sediš tako nevesel, kakor da si bitko izgubil? se je obrnil kralj proti Nikoli Gorjanskemu, ki je sedel poleg njega na levi.

— Tvoje veličanstvo je skoraj uganilo, je odgovoril ban Nikola. Dobor smo dobili, ali sovražnik nam je utekel.

— Ne snidemo se več žnjim, ne... ne boj se! je rekel kralj Šišman. — Razpršil se je na vse strani.

— Jaz sem mislil brata Horvata, svetli kralj! je pripomnil ban Nikola. Dokler sta ona dva svobodna, ne bomo imeli nikdar miru v teh krajih.

— To kugo izženem iz svojih južnih dežel — je udaril kralj Šišman s pestjo ob mizo. — Tvoja skrb bodi, da nijeden člen hrvatske lige ne vzdigne več svoje glave v teh krajevinah, kjer vladaš ti v mojem imenu — da pa se ti zarotniki ne udomačijo v Bosni, to bo moja skrb!

— Kaj je namenilo tvoje veličanstvo z Bosno? je vprašal Nikola Kanižaj.

— O tem bom razmišljal! je odgovoril kralj Šišman. Ako bi sedaj spravl pod svoje žezlo to kraljevino, ki mi itak zakonito pripade po Dabišini smrti, nakopal bi si na vrat Benečane in Bajazita.

— A Dabiša? je vprašal dalje upravitelj — misli-li tvoje veličanstvo še na dalje popuščati, da bo on kralj Bosne?

— Kaj je z Dabišo? se je obrnil kralj

zbor že sklenjene trgovinske pogodbe z vnanjimi državami ter avtonomno carinsko tarifo. Kar se tiče razmerja med obema državama, imajo za končno uravnavo tega vprašanja obe vladi svobodno roko. Kakor je pa samo ob sebi umevno obstoja pogoj, da pride med obema državama do sporazuma. Ako bi se pokazalo, da to ni možno (Čujte! Čujte!), ostane status quo, dokler potečejo trgovinske pogodbe. Iz tega izhaja pač jasno, da ni sprememba, nastala na Ogrskem, spravila v stisko niti avstrijske vlade, niti avstrijske državne zbornice. (Ugovor in ironičen smeh pri vsenemcih).

Ministerski predsednik: Kar se posebno tiče uravnave gospodarskih odnosov, tedaj sem zamogel že ponovno izjaviti, da stoji vlada na stališču dogovorov in pogodb, ki so jih sklenile prejšnje vlade in za katerih izvedbo ne more dati nikakih koncesij. Ne umaknem se pa, in tudi glede tega soglašam z mojo izjavo, podano v tej zbornici dne 29. septembra 1905, pametni in pravični nagodbi o času primernem izpolnjenju obstoječih razmer. (Mejklici pri vsenemcih). Da si bo vlada pri tem vedno svesta, kar je dolžna avstrijskim interesom, mi je treba naglašati tem manje, ker se zamore, kakor menim, sklicevati na dosedanje varovanje teh interesov. Na vsak način ostane za vlado nespremenjeno vodilo, da stori z državnim zborom vse, kar je primerno avstrijskim interesom. (Nemir in mejklici pri vsenemcih).

Zbornica je na to pričela razpravljati vsenemski nujni predlog glede sodnih razmer v Asu. Nujni predlog je utemeljeval poslanec Jager. Na to je govoril voditelj pravosodnega ministerstva dr. Klein ter izjavil, da se imajo po naredbi od 19. aprila 1880 pri vseh sodiščih na Češkem vršiti glavne razprave v kazenskih stvareh v jeziku obtoženca. (Ugovor pri vsenemcih). Zakonitost te naredbe je odobrila zbornica in isto naredbo izvaja že 25 let večina sodišč na Češkem. Vlada ne more torej ugoditi želji interpellantov. Dr. Klein je na to prosil zbornico, naj odkloni nujni predlog. Med izvajanjem dra. Kleina je prišlo do hudih kontroverzij med vsenemci in svobodnimi vsenemci na eni ter češkimi radikali na drugi strani, tako, da je moral minister večkrat prenehati.

Posl. Stein je na to utemeljeval nujne predloge vsenemcev glede ogrskega vprašanja, nakar je bila razprava prekinjena. Na predlog posl. Hercoga je zbornica sklenila razpravljati o interpelacijskem odgovoru ministerskega predsednika barona Gautscha. — Prihodnja seja v torek.

O položaju v Avstriji.

Z Dunaja prihaja važna vest, da je baron Gautsch p o n e s r e č i l se svojimi kompromisnimi pogajanjmi za parlamentariziranje ministerstva. Načrti barona Gautscha da so se razbili izlasti ob doslednem odporu Poljakov, pa tudi Jugoslovani da so sedaj razsrjeni, ker se jih je na rečenih pogajanjih popolnoma prezrlo. Tudi v češkem klubu se baje pojavljajo huda navskrižja. Tako da je Gautsch izgubil vsako nado do sporazumljenosti glede parlamentariziranja ministerstva. Brez tega pa zopet ni misliti na potrebno večino za predlogo o volilni reformi. Baron Gautsch da je že sklenil odnehati od svojih načrtov. Zahteval da bo od parlamenta le rešitev nekaterih nujnih zakonov, a po zasedanju delegacij hoče razpustiti državni zbor in — odstopiti! Njegov naslednik bi potem razpisal novo volitve na podlagi starega volilnega reda in predložil novemu parlamentu nov načrt volilne reforme.

Ministerski predsednik Wekerle o Hrvatski.

„Pester Lloyd“ je priobčil razgovor z ministerskim predsednikom Wekerle o Hrvatski. V tem razgovoru je rekel Wekerle, da mu je ban Pejačević obljubil, ter ga v tem pogledu umiril, da bodo prihodnje volitve za sabor na Hrvatskem popolnoma svobodne. Wekerle je dostavil: Mi hočemo, da dosežemo na Hrvatskem objektivne namene, in nočemo, da se iztičejo osebne koristi. Mi gledamo radi vsako stremiljenje na Hrvatskem, da bi se dobri odnosi izmed Hrvatske in Ogrske zboljšali; in za to ne dajemo nobeni stranki monopola. — Wekerle je tudi izjavil, da so vsi skupni uradniki dobili nalog, naj glasujejo po svoji volji in prepričanju. Vsak skupni uradnik, komur bi kdo poskušal dati kak nalog, naj se takoj pritoži pri ministru.

Dogodki na Ruskem.

Ruska vlada je izgnala 12 inozemskih novinarjev.

Vratislavski listi poročajo iz Petrograda, da je ruska vlada izgnala 12 dopisnikov inozemskih listov radi veleizdaje in razširjevanja neresničnih vesti. Pričakovati je, da ruska vlada izžene še mnogo drugih inozemcev.

Dogodki na Ogrskem.

Zastanki davkov na Ogrskem.

Takoj ko se sestane novi parlament, predloži ogrska vlada, kakor javljajo iz Budimpešte, parlamentu zakonski načrt, s katerim se uravna plačevanje zaostalih davkov, ki so se nabrali za časa stanja ex-lex. Vlada namerava dovoliti delna odplačevanja davkov, ki se razdele na dobo 5 let.

Drobne politične vesti.

Ruski generalni konzul na Dunaju, državni svetovalec Kudriavzev, se poda v pokoj, na njegovo mesto pride dosedanj rusk generalni konzul v Nici, dvorni svetovalec Islavine.

Razbremenjenje kneza Bülowa. Iz Berlina poročajo: Od dobroobveščene strani se zatrjuje, da se hoče za naprej razbremeniti kneza Bülowa, in sicer na način, da se z ozirom na posle ministerstva notranjih stvari razširi delokrog grofa Posadowskega, z ozirom na posle vnajnjega urada pa delokrog gospoda Tshirschkega.

Nemški industrijalci proti prvem maju. „Magdeburger General-Anzeiger“ poroča, da so skoraj vsi industrijalni sindikati severne Nemčije, ki imajo na delu okolu 60.000 delavcev, sklenili odpustiti dne 2. maja vse delavce, ki bodo dne 1. maja praznovali.

Novi general Jezuitov. Glasom vesti iz Rima, vlada v cerkvenih krogih splošno osvedočenje, da bo p. Freddi (Italijan), ki je bil po smrti generala p. Martina določen začasnim generalnim vikarjem reda, na glavni skupščini delegatov redovnih provincij, izvoljen tudi generalom. Volitev se bo najbrže vršila v Rimu.

Sestanek Edvarda VII. Viljema II. in Nikolaja II. v Darmstadtu. „Pall Mall Gazette“ poroča iz dobro obveščenega vira, da se v prvih dneh septembra sestanejo v Darmstadtu kralj Edvard, cesar Viljem in car Nikolaj. Ruska carska dvojica z rodbino odpotuje iz Rusije koncem avgusta ter se poda v Darmstadt, da obišče hesenski dvor.

Domače vesti.

IV. seja mestnega sveta.

Sinoči, pričenši ob 7. uri, se je vršila IV. seja mestnega sveta, na kateri je bilo prisotnih 46 svetovalcev. Predsedoval je I. podpredsednik dr. Vezian, a vlado je zastopal vodni svetnik Lasciak. Po prečitaniu in odobrenju zapisnikov dveh prejšnjih sej in pred prehodom na dnevni red, je svet, dr. Spadoni prašal za besedo ter predlagal, da se odobrijo imenovanja nekaterih magistratnih funkcionarjev, ki jih je imenovala mestna delegacija, a katerih imenovanj ni c. kr. namestništvo odobrilo. Predsednik je predlagatelju pojasnil, da se mora imenovanje funkcionarjev vršiti v tajni seji, ter mu je obljubil, da pride njegov predlog na dnevni red prve tajne seje mestnega sveta. Na to je vprašal za besedo dr. O. Rybář, ki je izjavil, da se mu zdi čudno, da ni noben zastopnik okolice pozvan ne v delegacijo, ne v kako važnejšo komisijo, ter da bodo on in njegovi somišljeniki oddali na volitvi za delegacijo belo glasovnico. Predsednik je na to izjavil, da v tem ni pomanjkanja obzira od strani večine do zastopnikov okolice. To da je le vprašanje števila. Zatrjeval je dalje, da so bile koristi okolice vedno vpošteevane, akoravno ni bilo v delegaciji nobenega okoličanskega zastopnika.

Dr. Rybář je na to repliciral, da on ni govoril o interesih okolice, marveč, da je le konstatiral dejstvo. A kar se tiče števila, je govornik citiral italijanski državnozbornski klub, ki, akoravno po številu jako neznaten, vendar, in s polno pravico, zahteva iste pravice kakor jih uživajo drugi poslanci. Konstatoval je še, da okoličanski zastopniki predstavljajo tretjino vseh volilcev. Za tem se je vršila volitev v mestno delegacijo, kateri so sledile volitve v razne komisije. Za danes povemo le, kateri naši zastopniki in v katere komisije so bili voljeni: dr. Rybář v juridično komisijo; I. Goriup v komisijo za javna dela; Gerdol v zdravstveno; Gerdol, A. Goriup in Sancin v kom. za industrijo in poljedelstvo;

dr. Slavik in A. Goriup v kom. za vojaške stvari; I. Goriup v nadzorstvo mestne zastavljalnice; Sancin v nadzorstvo javnih šetališč; dr. Slavik v kom. za oskrbovanje vode.

Imenovanja. Ravnatelj moške kaznilnice v Subenu, Viktor Wenedikter je imenovan višim ravnateljem moške kaznilnice v Kopru; upravitelj moške kaznilnice v Kopru, Andrej Peschek je imenovan ravnateljem moške kaznilnice v Gradiški.

Služba pomožnega pisarniškega uradnika je izpražnjena na okrajnem sodišču. Zahteva se poznavanje deželnih jezikov. Prošnje do 2. maja vodstvu tega sodišča.

Za zemljiške posestnike. V smislu zakonitih določil o zemljiškem davku se imajo podatki zemljiško-davčnega katastra tako glede oseb posestnikov, kakor tudi glede posestev samih vsikdar vjemati z dejanskim stanjem. Z ozirom na to nalaga zakon zemljiškim posestnikom dolžnost, da v 6 tednih po izvršitvi naznanijo na pristojnem c. kr. davčnem uradu, ali pa pri državnem zemljemercu vsako spremembo, ki ima kak vpliv na predpis zemljiškega davka, zlasti spremembe v osebi posestnika ali v načinu obdelovanja zemljiških parcel (n. pr. napravo travnika iz gozda). Prekoračenje predpisanega šesttedenskega roka za naznanilo pa ima slabe posledice za posestnika. Ako ima namreč sprememba po zakonu za posledico znižanje davka, kakor n. pr. pri izpremenitvi njive v gozd, stopi znižani davek v veljavo šele od drugega po prepoznam naznanilu sledečega leta. Če se ima pa vsled spremembe davek zvišati n. pr. po izpremenitvi pašnika v vinograd, travnik ali njivo, potem izgubi posestnik po zakonu pravico, ki mu pristuje po pravočasnem naznanilu, da se skozi 10 let po spremembi plačuje dosedanj nižji davek. Da izvedo davčna oblastva tudi o takih spremembah, ki jih dotični posestniki sploh niso naznanili, imajo državni zemljemerci vsaj vsaka tri leta v vseh občinah svojega uradnega okoliša izvršiti popolno revizijo dejanstvenega posestnega stanja. Take revizije niso potrebne samo radi tega, da se zemljiški davek predpisuje pravemu posestniku zemljišča, marveč tudi radi ureditve zemljiščnih knjig. Toda ugoden uspeh zamorejo revizije imeti le potem, če se jih posestniki pridno udeležujejo. V to lahko mnogo pomagajo županstva, ki naj z vsemi sredstvi delajo na to, da prebivalstvo v bodoče najkrepkejšo podpira geometre in jim na omenjenih revizijah naznanja vse izpremembe, če se tudi tičejo posestev drugih oseb, nego naznanilcev. Kajti le na ta način je možno, da se zahtevke plačila davka stavi vsikdar le na dejanstvenega posestnika zemljišča in le v zakoniti meri, potem, da se podatki o zemljiških knjigah vsikdar vjemajo z dejanstvenimi razmerami, kar je v interesu posestnikov samih ležeče.

Po „Občinski upravi“. — Da se povzdigne kupčija s kranjskimi vini, izlasti z vipavskimi, ter da tudi širši krogi spoznajo kranjska vina glede njihove dobrote, bo v nedeljo, dne 6. maja ob 3. uri popoldne vinski somenjen spoj z vinsko pokušnjo in sicer v plesni dvorani postojnske jame.

Razstavljenih bo več sto raznih vinskih vzorcev, med temi tudi najtinejša namizna in buteljska stara in nova vipavska vina. Jama bo slavnostno razsvetljena. Med prireditvijo bo svirala godba ter nastopijo tudi postojnski pevski zbori.

Priredba se bo vršila po naslednjem sporedu: 1) Ob polu 4. uri otvoritveni pozdrav p. c. kr. okrajnem glavarju, gosp. Stefanu Lapajnetu; 2) Strokovni nagovor deželnega vinarskega komisarja v Ljubljani, gosp. Fr. Gombača; 3) Godba; 4) Petje; 5) Svobodna zabava. — Da se omogoči čim večja udeležba, se je določila vstopnina le na 50 stot. za osebo.

Naj torej nihče ne zamudi te vsestransko ugodne prilike, izlasti pa gg. gostilničarji in vinotrčci, in naj vsakdo še svoje znance privabi s seboj.

Prihod tržaškega poštnega vlaka v Postojno ob 1. uri popoldne; odhod iz Postojne proti Trstu ob 7. uri 15 m. zvečer. Prihod dunajskega poštnega vlaka v Postojno ob 3. uri popoldne; odhod iz Postojne proti Dunaju ob 9. uri 39 m. zvečer, odnosno ob 10. uri 30 minut.

Oddaja tobakarne. Tobakarna v Rojanu h. št. 8 je oddati potom javne konkurence. Ta tobakarna mora ostati ali v istej hiši, ali pa jo je namestiti v jedni bližnjih hiš. Ponudbe je predložiti najdalje do 19. maja ob 11. uri predpoludne na c. kr. finančnem inspektoratu v Trstu (Riva del Sale

št. 7. II. nadstropje), kjer se dobivajo tudi informacije o podrobnostih tega natečaja.

Volilni odsek „Delavskega podpornega društva“ v Trstu bo imel svojo sejo v nedeljo, dne 29. t. m. ob 10. uri zjutraj v društvenih prostorih. Vabljeni so tem potom vsi člani imenovanega odseka, da se gotovo udeleže te važne seje.

Naš narod je od rojstva pevec! — Kjubu temnim sovražnim nameram, ki dušijo naš obstanek, ostal je naš narod vendar zvest svojji svetinji — pesmi. Spremljala ga je vedno in vedno v bridki boli in razposajeni radosti izza otroške dobe do sivih let. In ravno pesem je bila od nekdaj in doslej največja zapreka navalom tujinstva! Le čuditi se je, kako znajo popevati mnogi stari ljudje na deželi, ki ne poznajo niti ene sekirice (note). V njihov naraščaj pa je prišel tu in tam nekaj prevrat: opažalo se je manj negovanja petja. Kmalu na to pa so vstala ondot pevska društva, ki so postale izlasti ob meji prave trdnjave narodne zavesti. Tako do danes...!

Sedaj se dani! Duhovi so se jeli probujati bolj in bolj in večina njih je dobila višek svojega domoljubnega mišljenja po blagovestništvu naše pesmi, ki jim je donela že ob zibelki. Ustalo je že čilo vojništvo ženskega in možkega naraščaja rodu in domovini v bran. Pevska društva se grade in lepo uspevajo. To je vesel pojav! Le pridno na prireditve naših dičnih pevskih društev in pošiljajte v društva deco kakor hitro je zmožno za to. Zagotovljeni ste potem odličnih narodno-mislečih sinov in hčerk, vi pa ste storili domovini dolžen sijajen čin!

Na složno delo! Ko bo ves naš narod navdušen s pesmijo je zmaga gotova!

Ne pozabite na pomladanski koncert pevskega društva „Kolo“, ki bo v nedeljo, dne 29. aprila 1906, pri Sv. Ivanu!

Kirilov.

Samomor zdravnika. V Šibeniku se je ustrelil zdravnik vojne mornarice dr. Gustav Heinzel. Sodi se, da se gre tu za ameriški dvoboj.

Sneg. Iz Podgrada nam poročajo, da je v noči od četrтка na petek zapadel sneg v tamošnjih krajih.

Umrljivost v Trstu. Od 15. do 21. t. m. je umrlo 75 moških in 51 ženskih, skupaj 126 oseb, nasproti 92 v istem tednu minulega leta. Umrljivost v tem tednu je znašala 36:3 pro mille.

Koledar in vreme Danes: Živko, mučence; Zivoje; Slavica. — Jutri: Robert; Sinisa; Tankoslava. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 12° Celsius. — Vreme včeraj: deževno.

Društvene vesti in zabave.

Pevsko društvo „Kolo“ javlja gg. pevcem in pevкам, da naj bodo v nedeljo, 29. aprila t. l. že ob 4. uri popoldne v „Narodnem domu“ pri sv. Ivanu.

Delavsko podporno društvo v Trstu bo imelo v nedeljo, dne 13. maja t. l. svoj redni letni občni zbor v dvorani „Tržaškega Sokola“ (Narodni dom). Začetek ob 4. uri popoldne.

Pred porotnim sodiščem.

Včeraj se je vršila kazenska razprava proti 21-letnemu privatnemu uradniku Ene Lacovig, doma iz Trsta, in sicer radi zločina poskusa zavratnega umora. Razpravi je predsedoval sodni svetnik Pederzoli: votanta sta bila sodni svet. dr. Andrič in sodni tajnik Rismondo. Državno pravdnštvo je zastopal namestnik državnega pravdnika dr. Pangrazi, a toženec branitelj je bil dr. Robba.

Evo, kako je toženec zakrivil zločin: Imel je že dve leti ljubavno razmerje z 28-l. vdovo Marijo Cumar, ki je stanovala v hiši št. 2 v ulici Luigi Ricci. Dne 1. marca zvečer ob 11. uri, ko je bil on v njenem stanovanju, je najprej ustrelil nanjo dvakrat z revolverjem, a potem je sprožil revolver trikrat proti samemu sebi. Vzrok temu njegovemu početju je bila ljubosumnost.

Na včerajšnji razpravi se je toženec priznal krivim, da je streljal na Marijo Cumar, a izjavil je, da ni šel k njej z namenom, da jo umori. Revolver je bil kupil že kakih 5 ali 6 mesecev prej, iz ozira na svojo osebno varnost. Marija mu je sicer večkrat dala povoda biti ljubosumen. Nekaj dni prej je bil sklenil, da si konča življenje, ker je preveč trpel videči, da ga ljubljena ženska vara. Oni večer je bil sklenil le skušati izvedeti od nje, da ga li res vara, ali jo on morda nedolžno dolži. No, njeno vedenje onega večera, je bilo jako sumljivo, a povedala mu ni ničesar konkretnega. Pustil jo je bil za hip ter šel na

stranišče. Tam je bil odložil revolver, a ko se je od tam vrnil k njej, ga je bil pozabil vzeti seboj. Boječi se, da ga ne bi dobil v roke kak otrok (Marija Cumar ima namreč dva otroka) se je vrnil ponj. A ko se je potem zopet vračal od tam, je videl na vogalu kuhinjske mize zapisani dve besedi, katerih pomen je pa bil tak, da je on popolnoma izgubil razum in da se od onega hipa ne spominja nič več. Vsled ran, ki si jih je zadal s revolverjem, je bil v bolnišnici mesec in 7 dni. Dejal je tudi, da obžaluje, da je streljal na še vedno ljubljeno ženo, kakor tudi, da mu je žal, da je skušal uničiti svoje mlado življenje.

Toliko na javni razpravi, ker potem je predsednik odredil, da se je del razprave vrnil tajno. Na tajni razpravi so bila prečitana pisma, ki sta si jih pisala toženec in Marija Cumar ter je bila zaslišana kakor priča Marija Cumar.

Bilo je zaslišanih še nekoliko družin prič, ob 1. uri in četrti je bila razprava prekinjena ob 5. ure popoldne.

V večernem nadaljevanju razprave so bila porotnikom postavljena vprašanja, in sicer tri. Za tem je govoril zastopnik državnega pravdnictva, a sledil mu je branitelj. Ko je se predsednik reasuriral razpravo, so porotniki odgovorili na postavljena vprašanja, a na podlagi njih pravoreka je sodišče obsodilo Laco-viza na plačilo globe v svoti 10 kron, oziroma na 24 ur zapora.

Gospodarsko.

Podpisovanje ruskega posojila v Parizu.
Glasom nekega brzojavnega poročila iz Pariza se računa, da bo rusko posojilo tam-kaj dvajsetkrat podpisano.

Jadranska banka
opozarja svoje delničarje, da je danes, dne 28. aprila zadnji rok za deponiranje delnic v srbo udeležbe pri izrednem obnem zboru, ki se bo vršil dne 6. maja t. l. v dvorani Slovanske čitalnice tu.

Darovi.

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 1. do 31. marca 1906. poslali prispevke in darila p. n. gg.: Mohorjani: Setjakovski v Ljubljani 14 K, franciskanski v Ljubljani 9 K, 43 st., v Ribnici 10 K, v Brezovici 7 K, 30 st., v Luki pri Zidanem mostu 5 K. Trdka Ivan Jebačin v Ljubljani prispevek od družbine kave 1275 kron. — Trdka Ivan Perdan v Ljubljani od družbinih vlog: 1000 K. Razni: Mihael Jezovšek, c. kr. notar na Vranskem nabral v veseli družbi po obnem zboru posojilnice v gostilni Jakoba Brinovca na Vranskem 14 K 40 st., Fran Ilovič, krmar v Solčavi preostanek pustne veselice 10 K 8 st., Ivan Vesenjaj, phil. v Moskanjcih ob ustanovitvi gasilnega društva Moskanjci z geslom: „Priprosti kmetski člani naznanjajo ustanovitev svojega društva s tem, da se spominjajo klica: „Mal položi dar, domu na altar“ 8 K 1 st., Ivan Fister v Orsih 2 K, notar Mate Hafner v Kostanjevici povodom neke kazenske poravnave vplačanih 20 K, Karel Šturm v Ljubljani 5 K, dr. Anton in Ivanka Žizek v Vojniku izza zimske tople peči pri šahu dobljenih 8 K 24 st., dr. Andrej Kuhar, notar v Trebnjem vred neke poravnave v pravdi 30 K, gđc. Ivanka Džurichova nabrala na Sokolovi maskaradi v Postojni 25 K 14 st., gđc. učiteljica Milena Lazarjeva nabrala na koncertu ormoškega učit. kvinteta 25 K 31 st., Ivan Sakser, župnik 4 K. Za narodni kolek 89 K 90 st. Za 72 družbinih kolek 99 K 36 stotink.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metodija v Ljubljani.

Vezuv in Dolenjski Kras

Franjo Piro.

II.

Dne 23. maja ob 2. uri popoldne je omenjeni strašni gost prvi potkal z močnim naprtnim sunkom naš dolenski Kras, naj-ljube se mu je zahotelo priti prav do nas. Ta dolenski Kras mu je dokazal, da stoji kljub vsem svojim prerovom in votlinam v glavnem temelju svoje podstave na krepkih nogah, in je pokazal temu gostu — fige. Tako je storil tudi vsakokrat, ko se je ta čudni nevarni gost v poznejših sunkih zopet oglašal in zopet skušal priti čez Kras do nas samih. Izlasti so se mu Novomeščani in njih bližnja okolica poredno rogali. In to ga je tako silno nje-zilo, da je dne 21. februarja t. l. ob 6. uri zvečer z vso silo naprtnega sunka se enkrat poskusil svojo moč — toda tudi pot zastoj. Takrat so Novomeščanje sicer že resnejši po-stali in to tem bolj, ker se ta krepki sunek ni pojavil nikjer drugje, nego na teritoriju Novega Mesta v približnem obsegu 10 km, torej ravno tako daleč, kakor sega takozvana srednja dolenska kotlina. Toda ravno o tem

nam je na razpravi glavnih vprašanj treba podrobnejega raziskovanja. 10 dni pred iz-bruhom Vezuva se je ta gost zopet zglasil, toda le po krajih blizu močvirja. V nedeljo, torej 3 dni pred izbruhom Vezuva, pa je zopet na vseh koncih in krajih napenjal svoje moči izlasti ob pobočju Gorjancev. No, tudi to pot zastoj. Naš Kras se mu je le v lahkem zibanju, ki se ga pa v splošnem niti občutilo ni, v obraz smejal. In vendar! Danes, ko je domnevna nevarnost skoraj go-tovo pri kraju, in se nam, dokler ne pride kak se močnejši in mogočnejši gospod, nego je bil ta naš vsiljevec, ni treba prav ničesar bati (razum morda kakih manjih potresov), lahko odkrito povem, da so bile tiste tri noči pred izbruhom Vezuva, tri z nevarnostjo gro-zeče noči tudi za nas dolenske Kraševce. Izlasti v nedeljo 1. t. m. okolo 2. ure zju-traj je bila magnetna igla — za lajka najza-nesljivejši seismograf — v takem velikem ne-mirju, da se je morala vsprico njenih finih polov za trenotek zapreti. Te tri noči sem prečul do ranega jutra. Prvo poročilo, v ka-terem sem domneval kak večji izbruh na jugu ali vzhodu, sem bil odposlal v ponedeljek v jutro tudi nekemu uredništvu. Najbrže se je moje domnevanje in sklepanje na kak večji izbruh zdelo preveč predrzno: poročilo ni bilo natisnjeno. Tekom teh treh dni zasledoval sem z nervozno nestrpnostjo vsa časniška po-ročila. Ali nikjer, od nobene strani niti naj-manjšega potresa. V noči od torka na sredo bi bil stavil svojo glavo, da mora biti kje v omenjenih krajih kak poseben potresni izbruh. Ali tudi zjutrajne novice 4. aprila niso ničesar prinesle. Vse leto sem žrtvoval nad polo-vico noči opazovanju in raznim geološkim študijam, med vsem tem časom me moja teorija ni le enkrat zapustila. A ravno sedaj, naj bi bile vse te žrtve zastoj, prazen slu-čaj? Ali opoludne so prinesli graški in du-najski časopisi prvo vznemirjajočo vest o no-vem izbruhu — Vezuva...! Toda bodi dovelj temu odmoru in v naslednjem članku oglejmo si najprvo za nas Evropejce najzanimivejši ognjenik, naš laški Vezuv, in sicer od tistih časov sem, ko je bil že našim starim prade-dnom poznan, pa do njegove današnje groze-polne katastrofe.

Brzojavne vesti.

Kralj Edvard za žrtve vezuvske kata-strofe.

NAPOLI 27. Kralj Edvard je daroval za žrtve vezuvske katastrofe 20.000 lir.

Odsek za volilno reformo.

DUNAJ 27. Prihodnja seja za volilno reformo je določena za torek ob 5. uri po-popoldne.

Črnogorski drobiž.

CETINJE 27. Črnogorska vlada je skle-nila kovati črnogorski drobiž iz nikla in bronca. Isti zamenja sedanji avstrijski drobiž.

Mikado za ponesrečence v San Fran-cisku.

TOKIO 27. Mikado je daroval za pone-srečence v San Francisku 200.000 jenov. Enak znesek so podpisala različna podjetja v Osaki in Tokiju.

Kralj Oskar.

PARIZ 27. Švedski kralj Oskar je pred-poludne dospel semkaj iz Mentone. Na kolo-dvoru so ga pozdravili zastopniki vlade.

Italijanska kraljeva dvojica.

MILAN 27. Kraljeva dvojica je dospela semkaj ob 10. uri 45 minut. Na kolodvoru je je vsprejelo več ministrov z ministrom Gui-ciardini-jem na čelu in razstavnim odbor.

Štrajk na Francoskem.

LENS 27. Noč je minola mirno. V po-samičnih jamah so šli delavci zopet na delo.

Hišne preiskave v Parizu.

PARIZ 27. Danes predpoludne so se v uredništvu lista „La Croix“ in pri več roya-lističnih osebah vršile hišne preiskave.

PARIZ 27. Hišne preiskave, ki so se na predlog državnega pravdnika vršile v uredništvih in upravnih listov „La Croix“ in lista „Le Pelerin“ sta imele namen najti spise, ki se tičejo agitacije štrajkovcev v departe-mentu Nord.

Spomenik Franklinu.

PARIZ 27. Danes popoldne je bil na Trocaderu odkrit spomenik Benjaminsu Fran-klinu povodom 200-letnice njegovega rojstva. Odkritja sta se udeležila trgovinski minister Barthol in ameriški poslanik Mac Cormick, ki sta v svojih govorih proslavljala pomen Franklinu in prijateljstvo med Ameriko in Francijo.

Rusko posojilo.

PETROGRAD 27. (Petrogr. brz. agent.) Subskripcija na novo posojilo je dosegla v Rusiji sijajen uspeh.

PARIZ 27. Rusko posojilo v Parizu je pokrito. Na podpisane zneske odpade 1 1/2 %.

Tornado.

BELLEVUE (Teksas) 27. Sinoči je raz-sajal tukaj tornado (vrtinec), ki je porušil

veliko število hiš, katere je požar popolnoma razjedal. Enajst oseb je baje izgubilo življe-nje in mnogo jih je bilo poškodovanih.

Volilno gibanje na Francoskem.

PARIZ 27. Iz Rima poročajo: Državno tajništvo sv. Stolice je abbé-ja Lemire-ja in abbé-ja Gairauda obvestilo brzojavnim potom, da za njiju ne velja odredba papeževa, s ka-tero je prepovedal duhovnikom, da ne smejo kandidirati za parlament.

San Francisko.

LONDON 27. Do danes so v zapadnih krajih Združenih držav nabrali za San Fran-cisko 27 milijonov dolarjev.

WASHINGTON 27. (Reuterjev biro). Državni urad je ukazal amerikanskemu odpo-slancu v Pekingu, da naj ne vsprejme 100 tisoč taelov, ki jih je kitajska cesarica-vdova določila za San Francisko, naj pa cesarici izrazi iskreno zahvalo.

Dogodki na Ruskem.

PETROGRAD 27. Posvetovanj v Car-skem Selu so se v sredo udeležili tudi Pobe-donoscev, Wahl, Buligin, Goremikin, Polovcev in Haritonov.

Ruske čete se vračajo v domovino.

CARIGRAD 27. Skozi Bospor je pasi-ralo več ruskih in drugih ladij, na katerih so bile ruske čete iz Vladivostoka, namenjene v domovino. V kratkem dospejo sem še druge ladije z ruskimi četami.

Trgovina.

Borzna poročila dne 27. aprila.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.15—19.17. angleške lire K — do —, London kratak termin K 240.40—240.60. Francija K 95.00—95.70. Italija K 95.60—95.70. italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.25—117.40. nemški bankovci K —, avstrijska enotna renta K 95.45—99.75, ogrska krona renta K 95.35—95.65, italijanska renta K —, kreditne akcije K 391.50—693.50, državne železnice K 683.—685.—Lombardi K 125.—127.—Lloyдове akcije K 700.—710.—Srečke Tisa K 331.75—335.75, Kredit K 496.—do 483.—, Bodenkredit 1890 K 302.—310.—, Bodenkredit 1889 K 302.—310.—, Turške K 150.50 do 1.250 Sbrake — do —.

Dunajska borza ob 2. pop.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.50	100.50
„ „ srebru	100.95	100.95
Avstrijska „renta v zlatu	117.90	117.85
„ „ v kronah	99.60	99.60
Avstr. investicijska renta 3 1/2 %	90.50	90.45
Ogrska renta v zlatu 4 %	114.25	114.45
„ „ kronah 4 %	95.55	95.45
„ „ 3 1/2 %	86.00	86.50
Akcije nacionalne banke	164.30	164.30
Kreditne akcije	689.—	681.75
London, 10 Lstr.	240.30	240.00
100 državnih mark	117.20	117.17 1/2
20 mark	23.46	23.44
20 frankov	19.14	19.12
100 ital. lir	95.60	95.50
Cesarski cekini	11.32	11.32

Parizka in londonska borza.

Pariz: (Sklep.) — Francozka renta 98.92, italijanska renta 105.30, španski exterior 94.15, akcije otomanske banke 653.—. Menjice na London 251.65.

Pariz: (Sklep.) Avstrijske državne železnice — Lombarde — unificirana turška renta 93.25 avstrijska zlata renta 98.80, ogrska 4 % zlata renta 97.—, Landerbank 462.—, turške srečke 143.—, pa-rizka banka 15.80, italijanske meridionalne akcije 806.—, akcije Rio Tinto 16.64 Trdna.

London: (Sklep.) Konsolidiran dolg 90.—, srebro 30 1/2, Lombardi 5 1/2, španska renta 93 1/2, ita-lijanska renta 104 1/2, tržni diskont 3 1/2, menjice na Dunaju 24.35 Mirna.

Tržna poročila 27. aprila.

Budimpešta. Pšenica za april K 16.44 do K 16.46, ri za april K 13.38 do 13.40, ves za april K 16.08 do 16.10 koruza za maj K 13.52 do K 13.54

Pšenica: ponudbe srednje, povpraševanje ome-jeno. tendenca mrtva. Prodaja: 16.000 meterskih st., nespremenjeno. — Druga žita mirneje. Vreme: lepo.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za maj 28.—, za september 39.—, za de-cember 39 1/2, za marec 40 1/2. Stalno. — Kava Rio navadna loco 58—40, navadna reelna 41—42, na-vadna dobra 43—44.

Hamburg. (Sklep.) — Sladkor za aprila 16.80, za maj 16.95, za marec junij 16.95, za julij 17.10, za avgust 17.25, za september 17.30. Vzdržano. Vreme: lepo.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tekoči mesec 48.75, za julij 48.—.

New-York. (Otvorjenje.) Kava Rio za bo-doče dobave. Stalno, nespremenjeno. Prodaja: 5000 vreč.

London. Sladkor iz repe surov 8 1/2 % Sh Stalno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.—, za julij 15.40, za maj-avgust 15.75, za julij-avgust 15.75 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 23.90, za maj 24.90, za maj-avgust 23.05, za julij-avgust 23.40 (stalno). — Moka za tekoči mesec 30.25, za maj 30.50, za maj-avgust 30.60, julij-avgust 30.75 (stalno). — Repično olje za tekoči mesec 57.75, za maj 57.75, za maj-avgust 58.25, za sept.-dec. 59.50 (mirno). — Spirit za tekoči mesec 39 1/2, za maj 40.—, za maj-avgust 40.—, za september-dec. 36 1/2 (mirno). — Sladkor surov 88° usn nov 22.—22 1/2 (mirno). bel za tekoči mesec 25 1/2, za maj 25 1/2, za maj-avgust 26 1/2, za oktober-januvar 27.—, (stalno), rafin-iran 56.50—57.—. — Vreme: nestanovitno.

Najboljša reklama za trgovce obrtnike, rokodelce in zasebnike spleh, so „MALI OGLASI“ v „Edinosti“

Tujci v hotelu „BALKAN“.

Na novo so došli dne 27. aprila:

Jošip Kraus, trg. potov. DUNAJ; Karol Gey-deres, trg. potov. DUNAJ; Sergej Zimbelov, trgo-vec. SOFLJA; Josip Gerbet, trgovec. LJUBLJANA; Kristof Käferl s soprogo, zasebnik. OPATILJA; Guido Malceni, inženir vojne mornarice, PULA; Josip Lechner, adjunkt drž. železnice, HARTBERG; Peter Martinović, viši častnik, ODESA; Artur Pithart, re-

vident drž. železnice. PRAGA: Leopold Pauletič, viši uradnik, GORICA: Ivan Schick, trgovec. DUNAJ: Angel D'Elia s soprogo, posestnik, BROD (Slavon) Nadalje so došli sledeči trgovci iz MONAKO-VEGA: Oskar Ermisch, Josip Aschmer, Rhard Heberlein, Rih. Pügnier, Emil Weimerahaus, Willy Geversbach, Ivan Kahl, Karol Leischka, Artur Schu-rig, Henrik Albert, Edvard Niersch, Karol Kerchen-ban, Herman Kohl, Ivan Müller, Ivan Kroger, Emil Kraus.

Rojanski delavci!

Kdor hoče jesti dobro in ceno, naj izvoli obiskati

na nove prostore

Ljudske kuhinje

v ROJANU

ulica S. Ermaeora št. 3

Za obilen obisk se priporoča udani

Lastnik.

RAZPIS SLUŽBE.

Novo kons. in pos. društvo v Barkovljah št. 363

razpisuje službo

novega krčmarja

Prvenstvo imajo ponudniki, ki so iz okolice ter so zmocni slovenskega in italijanskega jezika. — Ponudbe je do-poslati na odbor do 15. maja tek. leta.

Predsedništvo.

Letoviščarji!

V Lescah na Gorejskem

se odda od majnika dalje letoviščarjem več sob, ku-hinja s popolno opravo itd.

Pojasnila daje:

Dr. Matko Potočnik

ces. kr. profesor v Mariboru

(Štajersko)

Ples na Repentabru

v nedeljo dne 29. aprila prične ob 2. in pol uri popoldne. Igrala bo slav. godba iz sv. Križa. Ob tej priliki se opozarja, da bosta vozila isti dan, kakor tudi prvega maja in pozneje vsako ne-deljo in praznik, 2 omnibusa do Šte-fanove gostilne na Repentabru. Odhod od električne postaje na Opčinah: do-poludne ob 9. in 11. uri, popoldne ob 1. in 3. uri. Zvečer do Opčin ali Trsta po želji č. gostov.

Korespondenta

stenografa sprejme Valjični

mčin — VINKO MAJDIČ —

v Kranju

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A (lastna hiša).

ZALOGA:

PIZZA ROSARIO (šolsko poslopje).

Gena, da se ni bati nobene konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po

posebnih načrtih.

Instrovan vsak brezplačno in franco

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; mastnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Dve sobi ena meblirana, ena prazna se odda. Ulica Giovanni Boetto št. 9, II. nadst. 484

Gospodična 17-letna, lepe zunanosti, večja slovenskega, italijanskega in nemškega jezika v pisavi in v govoru. Išče nje primerno službo. Več poverlj. Inzeratni urad "Ekonosti". 700

Prva slovenska zaloga in tovarna pohištva ANDREJ JUG — Trst, ulica sv. Lucije št. 18 (za deželni sodiščem). Cene brez konkurence. — Svoji k svojim!

Gostilna „Stadt Laibach“ (ulica Giulia št. 15) Toči vino istrsko, vipavsko, furiansko in brislo. Ivrstna kuhinja. Priporoča se slav. občinstvu J. Kante. (295)

Kislo zelje repa s Kranjske, je v vseh letnih dobah v zalogi Josipa Dolčič, ulica Sorgente 7, telefon 1465. (227)

Veletrgovina Luigi Trevisan, Trst razpošilja kavo, riž, olje

Superior je najbolje voščilo za čevlje. Prašajte po njem v vseh prodajalnicah. Tovarna V. Pippan — Trst — ul. Carpison št. 2. 236

Urar Giov. Pliska, Corso št. 13, izvrši vsakršno popravilo kakoršne si bode ure. Cene nizke. Prodaja vsakovrstne ure. (262)

Gostilna „Alla Costanza“ (Via Nuova št. 18). Toči se vsakovrstna vina, posebno pa kraški teran. Soporoca se sl. občinstvu Henrik Kosič.

Novi modni salon (Corso št. 13 I. n.) Zaloga klobukov za gospe. Pariski in dunajski vzorci, po najzmernejših cenah. 455

Velik ples na Repentabru v prostorih gosp. Stefana Ozbič v nedeljo 29. aprila. Začetek ob 2. in pol uri. Svirala bo godba iz sv. Križa. 480

Mala hišica nova ali tudi stara, se kupi. Ponudbe z ceno na J. B. št. 439, Sv. Ivan. 481

Bicikelj v dobrem stanu z znamko „Stiria“ se prodaja po nizki ceni. — Luznar — ul. Belvedere 24. 482

Blagajna v dobrem stanu se išče. Naslov pr „Edinosti“.

Zaloga tu- in inozemskih vin, spirita in likerjev in razprodaja na debelo in drobno TRST. — JAKOB PERHAUC — TRST. Via dell'Acque št. 6. (nasproti Kafe Centralu).

Velik izbor francoskega šampanjca, penecih desertnih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux, Bur gander, renskih vin, Mosella in Obianti. — Rum, konjak, razna žganja ter posebni pristni tropinovec slivovec in brinjevec. — Izdelki I. vrste, došli iz dotičnih krajev. Vsaka naročba se takoj izvrši. Razpošilja se po povzetju. — Ceniki na zahtevo in franko. — Razprodaja od pol litra naprej.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA vpisana zadruga z omejenim jemstvom. v Gorici Gosposka ulica hšt. 7., II. nadst. v lastni hiši.

Načelstvo in nadzorstvo je sklenilo v skupni seji dne 28. nov. 1902. tako: Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne vloge od 10.000 kron dalje z odpo vedjo 1 leta po dogovoru. Rentni davek plačuje pos. sama.

Posojilo: na vknjižbo po 1 1/2 %, na varščino ali zastavo in na menice po 6 %. Glavni deleži koncem leta 5 1/2 %.

Stanje 31. dec. 1904 (v kronah): Članov 1781 z deleži K — 113382. — Hranilne vloge 1.554.989.13. — Posojila 1.570.810.39. — Vrednost hiš 110.675. — (v remnici so vredne več). — Rezervni zalog 75.101.01.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakegar Telefon št. 79.

Tovarna cementnih plošč **ARISTIDE GUALCO** TRST, ulica S. Servolo 2.

Velika zaloga dobro vležanih cementnih plošč vseh velikosti vrst in barv.

Tovarna in zaloga cementnih cevij. Blago trpežno. — Brezkonkurenčne cene. Na željo se stavijo v delo plošče solidno in po ceni od izurjenih lastnih delavcev.

Nova prodajalnica klobukov **David Osmo** v ulici Barriera vecchia št. 5.

Velik izbor klobukov, lastne delavnice, razno vrstnih kap za moške in ženske.

Brez konkurenčne cene.

Prodajalnica Josip Zigon ul. Caserma 8

Zabor drog, barv, čepčev, pokaoti parfumov, fin. mila. — Zaloga mineralne vode, voska za parkete, na mizle pripravljenege sirupa tamarindo, malinovec itd. itd.

Vsak dan sveža jajca kakor tudi prve vrste štajerske perutnine in divjačine

Karl Kumar Trst, ul. delle Acque 20

FILIP IVANIŠEVIĆ zaloga dalmatinskega vina lastni pridelek v Jesenicah pri Omišu v ulici Torre bianca 11 (Telefon 1405)

v kateri prodaja na malo in veliko. — Nadalje priporoča slav. občinstvu svoje gostilne „All'Adria“ ulica Nuova št. 11 in „Ai fratelli dalmati“, ulica Zudecebe št. 8. v katerih toči svoja vina I. vrste

Svoji k svojim!

Opozarjamo vsakega varčnega rodoljuba, da edina hrvatska zavarovalna zadruga

„Croatia“

stoječa pod pokroviteljstvom slob. in kralj. mesta Zagreb sprejema vsako vrsto nepremičnin (hiše, gospodarska poslopja, tovarne) ter premičnin (kakor pohištvo, gospodarsko orodje, stroje, živino, žito, slamo, seno, blago v skladiščih ali na prostem itd.) v zavarovanje proti ognju in strelji po najnižjih cenah in z najboljšim jamstvom. Dolžnost vsakega Slovana je zavarovati se pri domačem zavodu — že da ne gre denar v tujino. Vsa zavarovanja sprejema ter daja vsa pojasnila.

Podružnica zavarovalne zadruge „Croatia“ - Trst CORSO št. 1

Zastopniki za vsako mesto, trge in večje vasi (Primorske, Kranjske, Koroške in Štajerske) se sprejemajo pod ugodnimi pogoji.

Authorised School of Languages

učni moderne živčje jezike od profesorjev dotičnega materinega jezika. Trgovinska korespondenca. Kombinirana metoda. Brezplačna pojasnila daja autorizovana šola za učenje jezikov za odraslene in otroke v Trstu, ulica Nuova št. 11, II. nadst.

Grand hotel „Union“ v Ljubljani.

Komforti prve vrste. Nad 100 sob.

5 kron in več zaslužka na dan!

Iščejo se osebe obeh spolov, ki bi pletle na naših strojih prirost hitro delo vse leto doma. — Ni treba znati ničes. — Družba pletilnih strojev za domače delavce — **Thomas H. Whittick & Co.** PRAGA, Petrákové náměstí 7-156 — TRST, ulica Campanile 13-15

Vsi pozor!

V dobroznami trgovini izgotovljenih oblek v ulici Arcata št. 1 se nahaja za bližajoče se Binkoštno praznike **velika partija obleke za moške, dečke in otroke** kakor tudi **velik izbor črnega in barvanega blaga najzadnejše novosti.** Obleka se izvrši z največjo natančnostjo in po tovarniških cenah. Za mnogobrojen obisk se priporoča udani **VIKTOR PISKUR**

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poroštvom. Piazza Caserma št. 2, I. n. — TRST — V lastni hiši. Telefon št. 959.

Vhod po glavnih stopnicah.

Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruga in jih obrestuje po 4 %. Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono Posojila daje samo zadrugnikom in sicer na vknjižbo po 5 1/2 %, na menice po 6 %, na zastave po 5 1/2 %.

Uradne ure: od 9.—12. dopoldne in od 3.—4. popoldne. Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt. Ima najmodernejše urejene varnostne celice za shranje vrednostnih papirjev, listin itd. Poštne hranilnični račun 816.004.

Alla città di Trieste ulica Torrente TRST prodajalnica izgotovljenih oblek z lastno krojačnico.

Priporoča se cenjenim odjemalcem radi konkurenčnih cen in radi točno izvršenega dela izkušenega krojača.

Karlo Louvier zlatar in draguljar

Trst - v ulici Barriera vecchia 10 - Trst Prodaja in zamenjava zlata, srebra in dragulj ter izvršuje vsakovrstne poprave.

Najfinejše namizno in jedilno olje se vdobí pri narodni zalogi olja

Trg Barriera št. 3. Ivan Millionig, lastnik

ulica Arcata 9 — vogal ulice del Sapone

Velika zaloga dovršenih oblek za moške, dečke in otroke. Specijaliteta **finih črnih oblek.** VELIKA IZBERA delavskih hlač . . . 4 K 2.40 extra-močne vrste . . . 4. — Pazite na točnost naslova **Francesco Kalasch** ulica Arcata 9 — vogal ul. del Sapone

Ivanka Doreghini TRST. — Ul. Madonnina št. 8. VELIKA ZALOGA pohištva, manufaktur, ur, slik, zreal in tapetarij. Popolne spalne in obedovalne sobe. Moške obleke na izbero. CENE UGODNE. Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Francesco Slovinsky železnina TRST — ulica Torrente 45 — TRST Izbera železnine za stavbinsko uporabo. SPECIJALITETA: edenice lastnega izdelka, štedilna ognjišča in železne peči.

„E'cole français“. Pouk v govoru in praktični trgovski korespondenci v jezikih: francozki, italijanski, angleški, nemški, španski itd. itd., in sicer na podlagi kombiniranega sistema POEHLMAN. — Originalna, hitra in najlaglja metoda, ki doseže uspeh v 12 tleh. URA D za prevanje iz vseh jezikov ulica del Farneto št. 3, I. nad. Vedno odprto.

Podpisani priporoča sl. občinstvu svojo **zalogo dalmatinskega vina** nahajajočo se v ulici Torre bianca št. 45 in gostilne ul. Romagna št. 4 in ul. Giulia št. 71 v katerih toči dalmatinska vina najboljše vrste **Ante Dvornik** trgovec z vinom.

Zaloga Izvožno-marčne (Export-Märzen) in vlečane (Lager) **pivo** v sodčeh in v boteljkah, kakor tudi **kvasa** iz tovarne Bratov Reininghaus Steinfeld pri Gradcu. Zaloga Mattonijeve Giesshübler vedno sveže kisle vode po smernih cenah pri **ANTONU DEJAK junior** TRST Via degli Artisti št. 10.

„SLAVIJA“ sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, kot nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživlje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili. Vsek dan ima po preteku petih let pravičo do dividende.

„Slavija“ vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 31.665.386.80 K. izplačane odškodnine: 82.737.159.57 K. Po velikosti druge vzajemne zavarovalnice naše države s vsakoslovanško-narodno upravo. Vsa pojasnila daje: Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najakutneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje. Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokristne namene.